

SUOMEN VALTUUSKUNNAN LOPPURAPORTTI

UNFCCC:N ILMASTONEUVOTTELUT
Madrid, Espanja
2.12–15.12.2019

Raportti seuraavista kokouksista

- Pariisin sopimuksen osapuolikokouksen 2. istunto (CMA 2)
- YK:n ilmastopöytäkirjan osapuolikokouksen 25. istunto (COP 25)
- Kioton pöytäkirjan osapuolikokouksen 15. istunto (CMP 15)
- Tieteellisteknisen avustavan toimielimen 51. istunto (SBSTA 51)
- Toimeenpanoa seuraavan alaelimen 51. istunto (SBI 51)

Sisällys

Kokonaisarvio	1
Chilen konsultaatiot 1/CP.25, 1/CMP.15 ja 1/CMA.2-päätöksestä	2
Markkinamekanismit eli Pariisin sopimuksen artikla 6	2
Sopeutuminen	3
Rahoitus.....	4
Kehitysmaiden toimintavalmiuksien parantaminen (Capacity-building)	5
Oikeudelliset ja institutionaaliset asiat	5
Tasa-arvokysymykset.....	6
Alkuperäiskansojen foorumi.....	6
Tiedeasiakohdat	6
Läpinäkyvyyskehikko	7
Maatalous (Koronivia joint work on agriculture KJWA) sekä muut maankäyttöasiat	8
Kansainvälinen lento- ja meriliikenne	9
Vastetoimet	9
UNFCCC-sihteeristön budjetti ja muut hallinnolliset asiat	9
Valtameret.....	9
Global Climate Action	10
COP Presidency Events eli Chilen järjestämät korkean tason tapahtumat	10
Liite 1. Suomen valtuuskunta Madridin ilmastokokouksessa	11
Liite 2. Ympäristö- ja ilmastoministeri Krista Mikkosen ja EU-komission varapuheenjohtaja Frans Timmermansin puhe korkean tason osuudessa.....	13
Liite 3. Raportissa käytetyt lyhenteet.....	17

Kokonaisarvio

Madridin COP25-ilmastokokous venyi lähes kaksi vuorokautta ylijälle ja päättyi ristiriitaisiin tunnelmiin 15.12.2019. Kokouksen pääaiheena olleista markkinamekanismien toimeenpanosäännöistä saatiin prosessipäätös, jonka myötä asian käsittelyä siirrettiin seuraavaan kokoukseen. Pettymyksestä huolimatta markkinamekanismeja koskevalle jatkotyölle saatiin Madridissa hyvä pohja. Ennätyspitkäksi venyneen kokouksen viimeisiä päiviä leimasivat yleinen väsymys, teknisten asiantuntijoiden joustamattomuus, ajankäytön heikko hallinta, maiden välinen epäluottamus sekä COP-puheenjohtajan neuvottomuus prosessin johtamisessa.

Koskaan aikaisemmin neuvottelusaleissa ja niiden ulkopuolella käytävän ilmastokeskustelun välillä ei ole ollut näin suurta kuilua. Kansainvälinen yhteisö ei pystynyt Madridissa vastaamaan päättäväisesti kansalaisten ilmastohuoleen ja tieteen viestiin. Ensi vuosi on nyt entistä kriittisempi YK:n ilmastoneuvotteluille ja monenkeskiselle yhteistyölle. Kaikilla osapuolilla myös peiliin katsomisen paikka.

EU:n ja Suomen päätavoitteena oli sopia Madridissa säännöistä kansainvälisten markkinamekanismien hyödyntämiseen Pariisin ilmastopimuksen kaudella, ensi vuoden alusta alkaen. Neuvottelujen vaikeus oli tiedossa jo etukäteen, sillä Brasilia on ollut hyvin jyrkkä mekanismisääntöjä koskevien kantojensa kanssa. EU:n näkemys oli, että säännöittä jääminen oli parempi vaihtoehto kuin huonojen sääntöjen hyväksyminen. Toimeenpanosääntöjen valmistelua jatketaan virkamiestasolla Bonnissa kesäkuussa 2020 ja sitten ministereiden johdolla Glasgown COP26-kokouksessa marraskuussa 2020.

Madridissa onnistuttiin kuitenkin päättämään toimista, jotka vahvistavat ilmastonmuutokseen liittyvien menetysten ja vahinkojen ehkäisyä ja käsittelyä. Rahoitusta ja muuta tukea pyritään lisäämään ja kanavoimaan tehokkaammin erityisesti haavoittuvimmille kehitysmaille ja pienille saarivaltioille. Lisäksi maat sopivat sukupuolten tasa-arvon edistämisestä ilmastotyössä ja alkuperäiskansojen foorumin toimintaohjelmasta. Myös maataloutta koskevassa Koronivia-työssä edistyttiin Madridissa.

COP25-kokouksessa neuvottelujen eteneminen lähes kaikissa asioissa oli hyvin hidasta ja takkuista koko kahden viikon ajan. Tämä näkyi erityisesti läpinäkyvyyskehikkoon liittyvissä asiakohdissa sekä kasvihuonekaasupäästöjen inventaariotaulukoiden ja kansallisten panosten (NDC) seuranta ja toteutumista käsittelevien taulukoiden kohdalla. Poikkeuksellisen moni ilmastopimuksen SBSTA- ja SBI-alaelinten asiakohda päättyi tuloksetta (sääntö 16), mikä tarkoittaa asiakohdan käsittelyn siirtymistä kesäkuulle 2020.

Verrattain tekninen agenda ei luonut maille riittävästi painetta hyvän neuvottelutuloksen saamiseen. Taustalla vaikutti lisäksi USA:n ilmoitus vetäytyä Pariisin sopimuksesta, mikä entisestään vaikeutti maiden välistä dynamiikkaa. Tämä heijastui mm. siihen, että Pariisin sopimuksen asioita pyrittiin siirtämään YK:n puitesopimuksen alle, jossa vallitsee palomuri kehittyvien ja kehittyneiden maiden välillä, mutta josta USA ei ole eroamassa.

Hallitustenvälisen ilmastopaneelin IPCC:n mukaan lämpötilan nousun rajaaminen 1,5 asteeseen on vielä mahdollista, mutta päästöt on käännettävä jyrkkään laskuun pian. Ensi vuosi on kunnianhimon kirittämisen kannalta ratkaiseva, sillä maiden on määrä päivittää päästövähennyssitoumuksensa ennen Glasgow'ssa marraskuussa 2020 järjestettävää YK:n ilmastokokousta. EU on tähän aikatauluun sitoutunut jo aiemmin.

Madridin ilmastokokouksen toisella viikolla EU-maiden johtajat sitoutuivat tekemään EU:sta ilmastoneutraalin 2050 mennessä ja Euroopan komissio julkisti Green Deal -tiekarttansa, jonka mukaan komissio pöytää jo maaliskuussa ehdotuksensa ilmastolaiksi. Komission ehdotusta EU:n päästövähennyssitoumuksen päivittämiseksi vähintään -50 prosenttiin odotetaan kesällä 2020. Nämä olivat Madridissa tärkeitä viestejä siitä, että Euroopan unioni on tosissaan rakentamassa talouttaan kestäväälle pohjalle. On silti selvää, että EU tarvitsee rinnalleen lisää maita – ja erityisesti G20-maita – mukaan kollektiivisen ilmastokunnianhimon nostamiseksi.

Ympäristö- ja ilmastoministeri Mikkonen johti Madridissa EU:n puheenjohtajamaan roolissa unionin ilmastoneuvottelutiimiä, koordinoi maiden kantoja ja puhui EU:n puolesta. Suomen pääneuvottelija Outi Honkatukia neuvotteli EU:n puolesta muun muassa ilmastotoimien rahoitusta, sukupuolten tasa-arvon edistämistä ja vahinkoja ja menetyksiä koskevista kysymyksistä. Suomi sai runsaasti kiitosta erinomaisesti hoidetusta EU-puheenjohtajuuskaudesta, aktiivisuudesta, tehokkuudesta sekä läpinäkyvyyden lisäämisestä.

Chilen konsultaatiot 1/CP.25, 1/CMP.15 ja 1/CMA.2-päätöksestä

COP puheenjohtajamaa Chile järjesti osapuolille 4.12. alkaen konsultaatioita siitä, mitä osapuolikokouksen lopputuloksena laadittavien päätösten 1/CP.25, 1/CMP.15 ja 1/CMA.2 tulisi sisältää. EU ja muut kunnianhimoiset maaryhmät ja osapuolet korostivat kunnianhimoa, ilmastotoimien kiireellisyyden ja tieteen merkitystä. Erilaisia näkemyksiä oli kuitenkin siitä, miten kansallisesti määriteltyihin panoksiin (NDC) ja pitkän aikavälin vähäpäästöisyysstrategioihin (LTS) tulisi viitata. Näkemykset erosivat myös sihteeristön laatimasta NDC:tä koskevasta yhteenvetoraportista sekä viittauksista pääsihteerin ilmastohuippukokoukseen.

Pariisin sopimuksen 1/CMA.2-päätöksen sisällössä eniten keskustelua herätti kunnianhimon taso sekä hillinnän ja sopeutumisen välinen suhde. Kunnianhimon osalta EU piti tärkeänä, että päätöksessä mainitaan tarve päivittää osapuolten kansalliset panokset ensi vuoden aikana mahdollisimman kunnianhimoisiksi tuoreen tieteellisen tiedon valossa sekä tarve valmistella ja toimittaa UNFCCC:n sihteeristölle pitkän aikavälisen tavoitteet. Päätökseen saatiin sisällytettyä kehoitus osapuolille ottaa huomioon ilmastotoimien kiireellisyys ja pyrkiä nostamaan kunnianhimoaan sekä viittaus NDC:tä koskevan yhteenvetoraportin laatimiseen. Kehittyvät valtiot olivat vaatineet tekstiin mainintaa maailmanlaajuisista sopeutumistavoitetta, jota EU vastusti. Siihen liittyen osapuolia kehoitettiin panostamaan sopeutumiseen, ml. ”with a view to continue making progress towards the global goal on adaptation”. Lisäksi sopeutumiskomitealle annettiin tehtäväksi arvioida maailmanlaajuisen sopeutumistavoitteen toteutumista vuoden 2021 raportissaan.

Ilmastopuitesopimuksen osapuolikokouksen 1/CP.25-päätöksen osalta lopulta tiukimmin neuvoteltiin ennen kaikkea viittauksista vuotta 2020 edeltävien ilmastotoimien riittävyyteen ja niitä arvioivaan työohjelmaan, valtameriin (etenkin mahdollisen dialogin järjestämiseen ja siihen liittyvään jatkotyöhön), Global Climate Action -työn jatkoon ja sopeutumiseen.

Pre-2020 saatiin ratkaistua sopimalla, että COP26:ssa aiheesta järjestetään pyörän pöydän keskustelu, joka toimii syötteenä periodic review -tarkasteluun. Valtameristä sovittiin, että kesäkuun teknisen tason SB52-kokouksessa järjestetään dialogi valtameristä ja ilmastosta. Vastaava dialogi järjestetään myös maaperän ja maankäytön (land) ja sopeutumisen välisiin suhteisiin liittyen. 1/CP.25-päätös pitää sisällään useita viittauksia tieteeseen ja hallitustenväliseen ilmastopaneeliin (IPCC), mikä oli EU:lle ehdottoman tärkeää.

Kioton pöytäkirjan osapuolikokouksen 1/CMP.15-päätös on hyvin lyhyt ja ongelmaton, mistä johtuen siitä päästiin sopuun jo hyvissä ajoin toisella viikolla.

Markkinamekanismit eli Pariisin sopimuksen artikla 6

Pariisin sopimuksen 6 artiklan toimeenpanosäännöissä ei intensiivisistä neuvotteluista huolimatta saavutettu sopua. Osapuolet pysyivät totutuissa kannoissaan, ja joustovaraa löytyi vasta aivan kokouksen viimeisinä päivinä. Vaikka neuvotteluja käytiin loppuun asti sekä poliittisella että teknisellä tasolla, oli ilmeistä että myös teknisen työn on jatkuttava.

Neuvottelut keskittyivät kolmeen keskeiseen asiaan, joista odotettiin poliittisen tason ratkaisuja:

- kattavat laskentasäännöt päästövähennemien siirroille;

- Kioton pöytäkirjan mekanismien ja yksiköiden siirtymä Pariisin sopimukseen; ja
- share of proceeds –maksun ulottaminen myös 6.2 artiklaan eli linkitettyihin päästökauppajärjestelmiin.

Laskentasääntöjen kipukohta on laskennan ulottaminen kansainvälisen markkinamekanismin (6.4) käyttöön ja kansallisten sitoumusten (NDC) ulkopuolisiin päästövähennyksiin.

Transition keskeinen kysymys on Kioton pöytäkirjan yksiköiden käytön salliminen Pariisin sopimuksen sitoumusten täyttämiseen. Ennen vuotta 2021 toteutuneisiin päästövähennyksiin perustuvien yksiköiden käyttö on selvä riski ympäristöintegriteetille ja Pariisin sopimuksen kunnianhimmolle, ja edellyttäisi vankkoja rajoituksia ”kuuman ilman” määrän hallitsemiseksi. Erityisesti puhtaan kehityksen mekanismiin aikanaan panostaneet osapuolet ajoivat siirtymää. Suoran siirtymän lisäksi pohdittiin yksiköille perustettavan reservin luomista. Kompromissi olisi edellyttänyt sopimusta reunaehdoista, joilla yksiköiden siirtymä voidaan rajoittaa hyväksyttävään määrään hiilidioksiditonnejä.

Share of proceeds –maksulla (SoP) tavoitellaan ennustettavaa rahoitusta sopeutumiseen. Monien kehittyneiden maiden on lainsäädännöllisistä syistä hyvin vaikea hyväksyä pakollista tai automaattista maksua, mutta niillä oli valmius keskustella maksua koskevasta suosituksesta. Maksu on tärkeä kehittyvien maiden neuvotteluryhmälle (G77).

Lisäksi vaadittiin muissa kuin hiilidioksiditonneissa mitattavien toimien huomioon ottamista (non-GHG metrics) ja SoP:n lisäksi automaattista päästöyksiköiden mitätöintiä päästövähennysten siirtojen yhteydessä. Kansainvälisen lentoliikenteen offset-mekanismi CORSIA näyttäytyi keskusteluissa siten, että joidenkin osapuolten intressissä oli taata CORSIA:n kannalta toimivat ja edulliset ehdot Artikla 6 käytölle.

Mahdollinen kompromissiratkaisu esiteltiin kokouksen viimeisinä tunteina. Sopu kaatui lopulta SoP-maksun vapaaehtoisuuteen ja ehdotukseen, että lukuisat kiperät asiat, kuten laskentasääntöjen ulottaminen 6.4 artiklan mukaiseen mekanismiin ja Kioton pöytäkirjan yksiköiden siirtymälle asetettavat rajoitukset, käsiteltäisiin tulevien vuosien työohjelmassa. Neuvottelut jatkuvat SBSTA52:ssa kesäkuussa 2020, ja uutena tavoitteena on sopia asiasta COP26:ssa.

Sopeutuminen

Ilmastonmuutoksen vaikutuksista aiheutuvia menetyksiä ja vahinkoja käsittelevän Varsovan kansainvälisen mekanismin (Warsaw International Mechanism for Loss and Damage Associated with Climate Change Impacts, WIM) toinen arviointi (WIM Review) saatiin suoritettua. Osapuolet olivat yhtä mieltä kokonaisvaltaisten ja integroitujen lähestymistapojen tärkeydestä menetysten ja vahinkojen ehkäisyssä, minimoinnissa ja käsittelyssä sekä näihin liittyvien toimijoiden koordinoimisen vahvistamisesta. WIMiä vahvistettiin perustamalla WIM:n johtokunnan (Executive Committee, WIM ExCom) alaisuuteen toimintaan ja tukeen keskittyvä asiantuntijaryhmä vuoden 2020 loppuun mennessä. Lisäksi WIM:n yhteyteen päätettiin perustaa toimeenpanon tukeen keskittyvä sidosryhmäverkosto (Santiago Network). WIM:n hallintoa (palveleeko WIM jatkossa vain Pariisin sopimusta vai myös puitesopimusta) koskeva kysymys jätettiin vuodelle 2020.

Sopeutumisrekisteriä (Adaptation Registry) koskevasta asiakohdasta ei saatu päätöstä. Prototyyppirekisteriä osapuolten sopeutumisraporteille ei saatu sovittua, ja neuvottelut jatkuvat vuonna 2020.

Sopeutumiskomitean (Adaptation Committee, AC) raporttia koskevat neuvottelut päättyivät tuloksettomina ja niitä jatketaan SB52-istunnoissa kesäkuussa 2020. Osapuolet eivät päässeet yhteisymmärrykseen sopeutumiskomitean raportin suosituksista. Asiakohtaan heijastui myös Afrikka-ryhmän vaatimus saada

CMA-agendalle oma asiakohhta globaalista sopeutumistavoitteesta. Kompromissina sopeutumiskomitean raportti lisättiin myös CMA-agendalle, ja globaalista sopeutumistavoitteesta järjestettiin epävirallinen keskustelutilaisuus. Osapuolikokouksen 1/CMA2 –päätöksessä Sopeutumiskomiteaa pyydettiin pohtimaan tapoja arvioida globaalin sopeutumistavoitteen edistymistä ja raportoimaan takaisin vuoden 2021 raportissaan.

Kansallisten sopeutumis suunnitelmien (national adaptation plans, NAPs) osalta Sopeutumiskomiteaa ja Vähiten kehittyneiden maiden asiantuntijaryhmää (Least Developed Countries Expert Group, LEG) pyydettiin raportoimaan jatkossakin tietoja kehitysmaiden tarpeisiin vastaamisesta. Vihreää ilmatorahastoa (Green Climate Fund, GCF) pyydettiin jatkamaan työtään kansallisen sopeutumis suunnitteluprosessin tuen sujuvoittamiseksi.

Vähiten kehittyneiden maiden (Least Developed Countries, LDCs) asiakohdassa todettiin, että neljä vähiten kehittyntä maata on toimittanut kansallisen sopeutumis suunnitelman YK:lle. LDC-asiantuntijaryhmää (LEG) pyydettiin parantamaan läpinäkyvyyttään.

Rahoitus

Rahoitusneuvottelut olivat normaalia vaikeampia vaikka osapuolikokouksella ei ollut yhtään tänä vuonna poliittisesti merkittävää asiakohtaa. Rahoitushuoneissa äänessä olivat etenkin Kiina, Intia, Saudi-Arabia ja Afrikka-ryhmä. Sopeutumisrahaston osalta saatiin vain CMP-päätös, joka toivotti johtokunnan raportin tervetulleeksi ja hyväksyy muokatut yhteistyöjärjestelyt varainhoitajan ja sihteeristöä isännöivän Maailmanlaajuisen ympäristörahaston (GEF) kanssa. Johtokunnan jäsenyyteen liittyen saatiin vain prosessipäätös, joka jatkaa keskusteluja kesäkuussa SBI:n alla. Etunenässä Afrikka-ryhmän vastustuksesta johtuen CMA:n alla ei tehty mitään päätöksiä. GEF:n ohjintakeskustelu oli normaalia hankalampaa G77 halutessa muuttaa ja vahvistaa kelpoisuuteen ja rahoituksen allokointiin liittyviä vaateita. Lopullisessa päätöksessä GEF:iä pyydetään vain raportoimaan näistä, asiaan siis tullaan palaamaan varmasti. GEF:iä myös ohjitaan tukemaan uusia Pariisin sopimuksen alaisien raporttien tekoa ”riittävästi”. Vihreän ilmatorahaston (GCF) vaikeimpia teemoja olivat erioikeudet (joista lisää oikeudellisissa asioissa) ja vahinkoihin ja menetyksiin liittyvät kirjaukset. Jälkimmäisen osalta lopullinen päätös pyytää johtokuntaa jatkamaan vahinkoihin ja menetyksiin liittyvää tukea siinä määrin kuin nykyiset rakenteet ja investointikehikot jne. tämän sallivat. Tämän lisäksi CMA:n alla huomioidaan Pariisin sopimuksen 7.1. artiklan alla mainittu globaali sopeutumistavoite ja kannustetaan vahvistamaan sopeutumisen tukea.

Pysyvää rahoituskomiteaa (SCF) koskevan asiakohdan alla suurimmat väännöt käytiin ilmatorahoituksen määritelmästä ja määrätäänkö SCF tekemään 100 mrd. rahoitustavoitteesta seurantaraportti. Lopullisessa päätöksessä huomioidaan SCF:n operatiivinen ilmatorahoituksen määritelmä ja pyydetään osapuolia lähettämään näkemyksiä huhtikuun loppuun mennessä tästä määritelmästä tukemaan SCF:n ilmatorahoitusvirtoihin keskittyvän kaksivuotisraportin tekoa. 100 mrd. tavoitteeseen liittyen päätökseen ei tullut tekstiä. Päätöksessä toivotetaan myös tervetulleeksi Varsovan mekanismin alaisen johtokunnan näkemykset rahastojen ohjintaan liittyen. Osapuolet päättivät myös aloittaa SCF:n arvion COP-27 (marraskuu 2021). Pitkän aikavälin rahoitusagenda puolestaan kaatui loppumetreillä G77 vaatimukseen jatkopäätöksestä. EU olisi ollut valmis kirjaamaan muotoiluja asian harkinnasta seuraavana vuonna, jolloin asiakohdan mandaatti päättyy, mutta ei vielä nyt. Lopulta asiakohdan alla ei pystytty tekemään mitään päätöksiä.

Kehitysmaiden toimintavalmiuksien parantaminen (Capacity-building)

Neuvottelut etenivät hyvässä hengessä. Kehitysmaiden toimintavalmiuksia vahvistava komitea (Paris Committee on Capacity Building, PCCB) hyväksyttiin toimimaan myös Pariisin sopimuksen alla. PCCB:n mandaattia jatkettiin viidellä vuodella. Komitea pitää yhden kokouksen vuodessa kevätkesän SBI:n yhteydessä. PCCB veloitettiin priorisoimaan tehtäviä työsuunnitelmassaan, ja tuo sen vuosittain osapuolten vahvistettavaksi. Kehitysmaiden toimintavalmiuksien toimintakehikon (Capacity building framework) arvio hyväksyttiin ja sen todettiin olevan edelleen relevantti.

Nykyinen toimintakehikko on peräisin vuodelta 2001. Osapuolten kesken on käyty epävirallisia keskusteluja sen uudistamisesta vastaamaan nykytilannetta. Esimerkiksi kehikon tekstissä on viitteitä maaliitteisiin. Myös Kioton pöytäkirjalla on kehikkonsa. Lisäksi siirtymätalousmailla (EIT) on myös oma toimintakehikkonsa, jonka arvio aloitetaan seuraavassa SBI:ssä. Useat osapuolet ovat epävirallisesti esittäneet toiveen, että käynnistettäisiin prosessi, joka johtaisi yhteen yhteiseen kehitysmaiden toimintavalmiuksien toimintakehikkoon. Lisäksi PCCB:n toiminnalle varatut vähäiset resurssit, verrattuina muihin vastaaviin eksperttiryhmiiin, on herättänyt komitean alusta lähtien kehitysmaiden kritiikkiä.

Oikeudelliset ja institutionaaliset asiat

Turkki veti viime tintaan pois COP:n agendalta vaatimuksensa tulla poistetuksi Annex I:sta, koska ei suostunut Chilen ehdotukseen, että asiaa olisi käsitelty vain tässä (yhdessä) kokouksessa. Turkki sanoi esittävänsä asiaa agendalle uudelleen ensi vuoden (COP26) kokoukseen.

CMA:n agenda hyväksyttiin AILACin vastustuksesta huolimatta. AILAC ei kuitenkaan (vastoin odotuksia) nostanut konsensuksen puutetta esille UNFCCC päätöksenteon parantamista koskevissa neuvotteluissa.

Krimin asema: Venäjä ja Ukraina kiistelivät jälleen Krimin päästöjen raportoinnista. Ensimmäistä kertaa – koska Suomi EU-pj:na oli valmistellut asian – EU pystyi puheenvuorollaan liittymään Ukrainan ja sitä tukevien USA:n, Australian ja Kanadan puheenvuoroihin, joissa tuomitaan Krimin laitton liittäminen Venäjään ja vedotaan YK:n asiaan liittyviin päätöslauseelmiin.

Afrikkaryhmän ehdotus Vihreän ilmastorahaston erioikeuksista ja vapauksista: Asiasta keskusteltiin osana Vihreän ilmastorahaston (GCF) ohjintaa. EU:n kanta muodostettiin EU-koordinaatiossa kokouksen ensimmäisellä viikolla.

Kokouksessa päätettiin, että GCF:n johtokunta jatkaa asian selvittelyä. Lisäksi Chile COP25-puheenjohtajana käy keskusteluita YK:n pääsihteerin kanssa tarkoituksena selvittää, voitaisiinko GCF:lle ja sen henkilöstölle myöntää erioikeuksia ja vapauksia niin sanotun ”YK-linkin” kautta [*huom. tähän liittyy merkittäviä oikeudellisia haasteita*]. Asian selvittelyä jatketaan COP26-kokouksessa marraskuussa 2020.

Kokouksessa ei tänäkään vuonna käsitelty Venäjän ehdotusta puitesopimuksen muuttamisesta. Myöskään Meksikon/Papua-Uuden Guinean ehdotus puitesopimuksen muuttamisesta ei edennyt. Molemmat pysyvät agendalla myös ensi vuonna.

Afrikkaryhmän ehdotus Afrikan erityistarpeista ja olosuhteista. Asiasta käytiin – tuloksetta – epävirallisia konsultaatioita Chilen johdolla. Muut maaryhmät vastustavat erityisolosuhteiden tunnustamista yhdelle maaryhmälle.

Jossain määrin oikeudellisiin menettelyihin liittyviä epäselvyyksiä, kuten COP/CMP/CMA –päätösten suhde, ja haasteita työjärjestyksen (rules of procedure) soveltamisessa eri neuvotteluhuoneissa.

Tasa-arvokysymykset

COP25:ssä oli aika arvioida kolmivuotinen Liman tasa-arvotyöohjelma (Lima Work Programme on Gender, LWPG) ja sen tasa-arvotoimintasuunnitelma (Gender Action Plan, GAP), ja neuvotella niille uusi, yhtenäinen ja tehostettu jatkokausi. Kokouksessa päätettiinkin uudesta, pidemmästä 5-vuotiskaudesta, joka arvioidaan jälleen SBI 61:ssä (2024). Väliarviointi tehdään SBI 56:ssa (2022).

GAPissa määritellään tavoitteita ja toimia viidellä eri prioriteettialueella: A) kapasiteetin vahvistaminen, tiedonhallinta ja tiedotus, B) sukupuolten tasapuolinen edustus (gender balance), osallistuminen ja naisten johtajuus, C) koherenssi, D) sukupuolten tasa-arvon huomioiva toimeenpano, sekä E) monitorointi ja raportointi. Edelliseen GAPiin verrattuna uusi toimintasuunnitelma on yksityiskohtaisempi paitsi odotettujen tuotosten myös eri aktiviteettien toimijoiden (sihteeristö, osapuolet, erilaiset organisaatiot) ja aikataulujen suhteen. Kapasiteetin vahvistamisen keinoja on pyritty tarkentamaan.

Päätöstekstin (para 13) mukaan osapuolia pyydetään raportoimaan soveltuvin osin LWPG:n ja GAPin toimeenpanostaan kansallisen, UNFCCC:lle annettavan raportointinsa yhteydessä. GAPissa keinoja tiedonsaannista ja edistämisestä on tarkennettu koskien esim. sukupuolen mukaan eriteltyjä tietoja, tasa-arvoista budjetointia, ilmastonmuutoksen naisiin ja miehiin kohdistuvia erilaisia vaikutuksia, sekä naisia ilmastotoimijoina. Sukupuolten tasa-arvon huomioivien teknisten ratkaisujen (ml. paikallisen, alkuperäiskansojen ja perinteisen tiedon) edistäminen ja alkuperäiskansojen ja paikallisyhteisöjen kanssa toimiminen ml. niiden fasilitatiivisen työryhmän (Facilitative working group/Local Communities and Indigenous Peoples Platform) kanssa on tarkentunut. Uudessa ohjelmassa on myös tarkennettu miten sekä UNFCCC:n ja sen yhteyteen perustettujen elinten sisäistä sekä myös YK:n laajuista koherenssia ilmastonmuutoksen tasa-arvomandaattien suhteen parannetaan.

Koskien tasa-arvonäkökohtien integroimista kansallisiin ilmastopolitiikkoihin, uudella kaudella osapuolten odotetaan ottavan kaikilla tasoilla naiset (women's groups, women and gender institutions) mukaan suunnitteluun, sekä vaihtavan UNFCCC:ssa tietoa kokemuksista tasa-arvon valtavirtaistamisessa ilmastopolitiikkaan ja suunnitteluun.

EU olisi toivonut, että osapuolet olisivat voineet sopia, että edellisen ohjelman ihmisoikeusmuotoilu olisi voitu pitää, nyt päätökseen sisällytettiin Pariisin sopimuksen johdantotekstin muotoilu.

Alkuperäiskansojen foorumi

SBSTA 51 yhteydessä Local Communities and Indigenous Peoples Platformin fasilitatiivinen työryhmä (Facilitative working group, FWG) piti toisen kokouksensa. SBSTA 51 hyväksyi FWG:n kaksivuotisen työsuunnitelman vuosille 2020-2021 (FCCC/SBSTA/2019/4, annex I).

Tiedeasiakohdat

Chile on puheenjohtajanaan pitänyt tiedettä kiitettävästi esillä useissa tapahtumissa. IPCC –raporttien sisältöä käsitelleet SBSTA- ja IPCC –puheenjohtajien tapahtumat keräsivät hyvän yleisön. Suomi ja EU olivat aktiivisia ja käyttivät kyselymahdollisuuden hyväksi. Systemaattiseen havainnointiin keskittyvän asiakohdan neuvottelut päättyivät EU:n kannalta tyydyttävään lopputulokseen, jossa IPCC:n ja tiedeyhteisön työ tunnustettiin ja nostettiin esiin huoli globaalin ilmaston tilasta. EU:n tavoitteena on saada IPCC-raporttien viesteille näkyvyyttä vielä osapuolikokouksen loppupäätelmiin, tämä keskustelu jatkuu toisella viikolla, ja siitä voidaan odottaa hankalaa.

Hankalaksi tiedeasiakohdaksi nousi pitkän aikavälin lämpötilatavoitteen ja sen saavuttamista tarkastelevan arvioinnin (nk. Periodic Review) laajuudesta päättäminen, sillä erityisesti samanmielisten kehitysmaiden ryhmä (LMDC, like-minded developing countries) pyrki tuomaan tähän asiakohtaan mukaan Pariisin sopimusta edeltäneiden sitoumusten ja niiden täyttämisen arvioimisen, mikä kunnianhimoisten maiden näkemyksen mukaan saattaa avata ovet Pariisin sopimusta edeltäneelle maiden kahtiajaolle.

EU:lle mieluisin vaihtoehto olisi ollut tämän tarkastelun sulkeminen, sillä se on suurelta osin päällekkäinen Pariisin sopimuksen viisivuotistarkastelujen kanssa. Lopulta päädyttiin kuitenkin kompromissiratkaisuun, jossa Periodic Review päätettiin järjestää 2020-2022. Laajuudeksi päätettiin osapuolien ymmärryksen lisääminen parhaan mahdollisen tieteen valossa a) pitkän aikavälin tavoitteista ja niihin liittyvistä skenaarioista; b) pitkän aikavälin tavoitteisiin liittyvien skenaarioiden tietotarpeiden täydentämisestä; c) mahdollisuuksista ja haasteista pitkän aikavälin tavoitteisiin liittyen ilmastopuitesopimuksen tehokasta toimeenpanoa silmällä pitäen. Lisäksi Periodic Review arvioi ('assess') koottujen toimien vaikutusta pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamiseksi, ilmastopuitesopimuksen perimmäisen tavoitteen valossa. Tämä päätös, yhdessä 1/CP.25 –päätökseen tulleeseen kirjauksen kanssa siitä, että COP26:ssa järjestetään pyörän pöydän keskustelu ennen vuotta 2020 tehdyistä ilmastotoimista, joka toimii syötteenä Periodic Review –tarkasteluun mahdollistivat lopulta sovun saavuttamisen. Osapuolia ja ei-valtiollisia toimijoita pyydetään lähettämään läheteitä pyöreän pöydän keskusteluita varten 2020 syyskuuhun mennessä.

Läpinäkyvyyskehikko

Pariisin sopimuksen sääntökirjan raportoinnin yksityiskohdista, eri raporttien sisällysluettelorungoista ja taulukoista, neuvoteltiin Madridissa SBSTA:n asiakohtien 11 a-e alla. Asiakohdat on tarkoitus saada päätökseen vuoden 2020 lopussa. Edistyminen on kuitenkin ollut hidasta, erityisesti kasvihuonekaasupäästöjen inventaariotaulukoiden sekä kansallisesti määritettyjen panosten (NDC) seuranta ja toteutumista käsittelevien taulukoiden osalta. Rahoitusta, teknologian siirtoa ja osaamisen kasvattamista käsittelevistä taulukoista sopiminen on sen sijaan edennyt odotettua nopeammin. SBSTA 11 -asiakohtaan kuuluu myös koulutusohjelman laatiminen teknisiin asiantuntijatarkastuksiin osallistuville tarkastajille. Koulutusohjelman laadinnan aloittamista on hidastanut erimielisyydet siitä, kuka ohjelman laatii, ilmastopuitesopimuksen sihteeristö vai CGE (Consultative Group of Experts). CGE-ryhmän tavoitteena on edistää kehittyvien maiden raportointia, mm. erilaisten ohjeiden ja hand-on-työpajojen avulla.

Rakentavista keskusteluista huolimatta SBSTA 11 -asiakohdasta ei saatu päätelmiä. Osa neuvottelujen tuloksista on koottu asiakohtien puheenjohtajien epävirallisiin muistioihin (informal notes), jotka ovat hyödynnettävissä, seuraavissa neuvotteluissa kesällä 2020. Useiden maiden tavoite edistää taulukoiden laadintaa teknisissä työpajoissa ja sihteeristön osapuolten läheteistä laatiman yhteenvedon avulla ennen seuraavaa SBSTA-kokousta kariutui päätelmien puutteeseen. Ratkaisua tähän etsittiin tiiviisti, mutta muiden asiakohtien edistymisen hitaus ja niihin liittyvä pettymys esti lopulta sovun.

Myös muissa läpinäkyvyysneuvottelujen asiakohdissa edistyminen oli lähes olematonta. Teollisuusmaiden kasvihuonekaasupäästöjä raportointiohjeita käsittelevästä asiakohdista ei saatu päätelmiä, muissa asiakohdissa sovittiin ainoastaan prosessista. Yllä mainitun CGE-ryhmän mandaatti oli päivitettävänä ja päätöstä tästä odotettiin Madridissa. Koska etenkin ryhmän koostumuksen muuttamisesta, mm. sen varmistamiseksi, että kaikilla maaryhmillä olisi mahdollisuus osallistua ryhmän työhön täysvaltaisena jäsenenä, ei oltu yhtä mieltä, asiankohdan käsittely jatkuu seuraavassa kokouksessa.

Maatalous (Koronivia joint work on agriculture KJWA) sekä muut maankäyttöasiat

KJWA:n työsuunnitelman mukaisesti järjestettiin työpaja, jonka aiheena oli *Kehittyneellä ravinteiden käytöllä ja lannan käsittelyllä kohti kestävä ja selviytymiskykyistä maatalousjärjestelmää*. Tämän jälkeen osapuolet keskustelivat edellisten työpajojen raporteista, päätuloksista ja päätelmistä, jotka liittyivät maaperän hiileen ja sopeutumisen arvioimiseen. Asiakohta liittyy neuvotteluissa mm. sopeutumisasioihin ja rahoitukseen.

Päätelmät ovat keskeisiltä osin linjassa EU:n tavoitteiden kanssa. Niissä todetaan mm, että on olemassa monia välineitä sopeutumisen seuraamiseen ja tutkimiseen, mutta niiden edelleen kehittäminen paikallisiin olosuhteisiin sopiviksi olisi hyödyllistä. Maaperän ja vesien kestävä hoito ovat paikasta riippuvia ja niitä on lähestyttävä kokonaisvaltaisella tavalla, jotta voidaan lisätä tuottavuutta ruokaturvan varmistamiseksi, sopeutumiseen ja sen oheishyötyihin vastaamiseksi ja maaperän hiilinielujen kasvattamiseksi. Viittaus IPCC:n erikoisraporttiin päädyttiin poistamaan muutaman osapuolen vastustuksen vuoksi, eikä mainintaa SDG:stä saatu päätelmiin. Päätelmissä uudistetaan pyyntö sopimuksen toimielimille osallistua KJWA:n tuleviin työpajoihin. Myös sopimuksen rahoitusmekanismit ja rahastot kutsuttiin mukaan työpajoihin ja KJWA:n työsuunnitelmaa koskevaan työhön. Sihteeristöä pyydettiin järjestämään Uuden Seelannin osittain rahoittama työohjelmaan nähden ylimääräinen työpaja 51 ja 52 SB kokousten välissä (maaliskuussa 2020), aiheista *kestävä maan ja veden käsittely sisältäen valuma-alueiden hoitostrategiat ruokaturvan varmistamiseksi sekä strategiat ja menetelmät, joilla laajennetaan parhaiden käytänteiden, innovaatioiden ja teknologioiden käyttöä sopeutumiskykyisen ja kestävä tuotannon lisäämiseksi maatalousjärjestelmissä*. Tähän työpajaan ei ole virallisesti pyydetty lähetteitä.

Seuraavassa SBI/SBSTA kokouksessa kesäkuussa 2020 keskustellaan sihteeristön raportin pohjalta nyt järjestetyn työpajan tuloksista ja järjestetään KJWA:n työsuunnitelman mukaisesti työpaja aiheista *Kehittynyt kotieläintuotanto ja Ilmastonmuutoksen sosioekonomiset ulottuvuudet ja vaikutus ruokaturvaan*. Lähetteet tähän työpajaan tulee lähettää 2.4.2020 mennessä. Neuvottelussa käsiteltiin myös Koronivia-työn tulevaisuutta COP26 jälkeen ja tämä keskustelu jatkuu seuraavassa kokouksessa.

Metsiin tai muuhun maankäyttöön ei liity suoria agendakohtia, eikä Pariisiin sopimuksen sääntöihin (esimerkiksi artikla 6 liittyen) haluta suoraa mainintaa maankäyttösektorista, vaan maankäyttösektorin erityispiirteet - erityisesti hiilivarastojen pysyvyyteen liittyvät haasteet - pyritään huomioimaan yleisessä ohjeistuksessa. Riittävä ohjeistus maankäyttösektorin erityispiirteille on tärkeää, koska REDD+ -projektit ovat keskeinen osa kansainvälistä ilmastonmuutoksen torjunnan rahoitusta.

1/CP.25-päätöksessä pyydetään SBSTA:n puheenjohtajaa järjestämään SBSTA52-session aikana dialogi maaperän ja maankäytön (land) ja sopeutumisen välisiin suhteisiin liittyen. Lähetteet tätä dialogia varten pyydetään 31.3.2020 mennessä. SBSTA:n puheenjohtajaa pyydetään tekemään dialogista epävirallinen raportti.

Neuvotteluiden ulkopuolisista tapahtumista tulee mainita ainakin Chilen puheenjohtajamaana järjestämän korkean tason metsätilaisuuden, jonka paneelikeskusteluissa painotettiin mm. sitä kuinka tärkeää olisi lisätä rahoitusta luontopohjaisiin ratkaisuihin kansallisten kontribuutioiden kunnianhimon nostamiseksi. COP25 kokouksen yhteydessä järjestettiin 4/1000-maaperähiilialoitteen kokous.

Teknologiansiirto

Teknologianeuvottelut olivat työläät ja monimutkaiset, vaikka asiakohdat olivat moneen muuhun aiheeseen verrattuna yksinkertaiset. Kehitysmaat toivat teknologia-asiakohtiin laajempia rahoitustoiveita ja erityisesti CTCN:n rahoituksesta väännettiin pitkään. Poznan Strategic Programme, joka on perustettu GEF-4:n alla, on päättymässä ja asiakohta pitäisi voida sulkea, kun kaikista piloteista on saatu raportit. Neuvottelijoille ei ole

selvää, mikä on PSP ja miten se eroaa GEF-7:n alla olevista teknologiankehitys- ja siirtohankeista. EU puolusti vahvasti sitä, että GEF:iä ohjitaan rahoitushuoneessa. EU:n virolainen neuvottelija ja itävaltalainen fasilitaattori olivat avainhenkilöitä kompromississa ja päätösluonnokset saatiin valmiiksi jo ensimmäisen viikon päätteeksi. SBI 52:ssa odotettavissa sihteeristön synteesiraportti teknologian tarvearvioinneista (Technology Needs Assessment) ja infopaperi eri prosessien virtaviivaistamisesta (alignment).

Kansainvälinen lento- ja meriliikenne

Kansainväliseen lento- ja meriliikenteeseen liittyvät keskustelut olivat viime sessioita hankalimmat. Useat kehittyvät valtiot kyseenalaistivat IMO:n ja ICAO:n raportoinnin UNFCCC:lle ja jotkut osapuolet ehdottivat, että UNFCCC laatisi raportointiohjeistusta näille järjestöille. Kiina esitti epävirallisessa konsultaatiossa menettelykysymyksen, eikä sihteeristö osannut selventää prosessia, joten keskustelu keskeytettiin. Lopputuloksena rule 16 eli ei tulosta. Neuvottelut jatkuvat Bonnissa SB52-kokouksessa.

Vastetoimet

Vastotoimien osalta COP25:ssa jatkettiin neuvotteluja vastotoimien toimeenpanon vaikutuksiin keskittyvän foorumin ja Katowicen asiantuntijakomitean (KCI) toimintapuitteista sekä kuusivuotisesta työohjelmasta. Työohjelmasta ei päästy sopuun Bonnin neuvotteluissa kesällä 2019, kuten oli tarkoitus. Madridissa hyväksytyt toimintapuitteet tarkentavat foorumin ja KCI:n toimintaa mm. sen kokousjärjestelyjen osalta.

Työohjelmassa puolestaan sovittiin 11 aktiviteetista, joita KCI:n puitteissa aletaan toteuttaa, sekä asetetaan aikataulut kullekin aktiviteetille. EU:n kannalta neuvottelutulos on hyvä, koska aktiviteettien määrä on kohtuullinen ja valitut aktiviteetit hyödyllisiä.

UNFCCC-sihteeristön budjetti ja muut hallinnolliset asiat

Sihteeristön budjetista oli periaatteessa päätetty jo kesän virkamiessessiossa (SBI 50) ja päätösluonnokset hyväksyttiin lähes sellaisinaan. Sihteeristön perusbudjetti (core) kaudelle 2020-2021 on n. 59,8 miljoonaa euroa ja lisätoimintojen rahaston (Trust Fund for Supplementary Activities) rahoitustarve on n. 63,5 miljoonaa. Sihteeristön haluttomuus toimeenpanna YK:n tilintarkastajien suosituksia noussee esiin kesän 2020 virkamiessessiossa (SBI 52) ja tuleva COP26-puheenjohtaja UK on erityisen halukas seuraamaan, miten sihteeristö etenee sisäisen tilintarkastajan pestin kanssa. EU:n käsitys on, että sihteeristö olisi luopumassa sisäisestä tilintarkastajasta, mikä YK:n tilintarkastajien mielestä on hälyttävää.

Valtameret

Valtameret eivät ole olleet varsinaisesti COPin neuvotteluagendalla, mutta Chile nimesi kokouksen Blue COPiksi ja on halunnut nostaa täten esiin valtamerten ja ilmastonmuutoksen vahvan kytkennän. IPCC:n tuore meriä ja jäätiköitä koskeva erityisraportti on myös osaltaan tuonut valtameret vahvasti esille Madridissa.

1/CP.25-päätökseen kirjattiin päätös pyytää SBSTA:n puheenjohtajaa järjestämään SBSTA52-session aikana (kesäkuu 2020) dialogi siitä kuinka tehostaa päästövähennys- ja sopeutumistoimia merten ja ilmastonmuutoksen kontekstissa. Lähetteet dialogia varten pyydetään 31.3.2020 mennessä. SBSTA:n puheenjohtajaa pyydetään tekemään dialogista epävirallinen raportti.

Valtameret ovat näkyneet vahvasti myös erilaisissa oheistapahtumissa, agendalla on yhteensä yli 80 erilaista meriaiheista tapahtumaa, mm. EU:n järjestämä päivän mittainen Ocean Day 7.12.

Global Climate Action

Global Climate Actionin, ml. Marrakech Partnershipin ja korkean tason lähettiläiden (high-level champions) nimeämisen, jatkosta vuoden 2020 jälkeen keskusteltiin epävirallisesti muiden osapuolten kanssa ja COP:in päätöstekstiä (1/CP.25) koskevissa konsultaatioissa. Yksikään osapuoli ei ole ilmoittanut vastustavansa GCA:n jatkoa. Monet GCA:ta tukevat osapuolet ovat pitäneet high level championien roolin jatkoa hyvänä ratkaisuna, jonka puitteissa GCA:n rakenteesta ja sisällöstä voitaisiin keskustella vuoden 2020 aikana.

Osana 1/CP.25-päätöstä osapuolet tunnistivat ei-osapuolten merkittävän roolin ilmastotoimissa ja pyysivät sihteeristöä jatkamaan yhteistyötä ei-osapuolten kanssa. Lisäksi osapuolet päättivät, että korkean tason lähettiläiden nimeämistä jatketaan vuosina 2021-2025 ja lähettiläille annettiin tehtäväksi selvittää, missä muodossa Marrakech Partnership voisi jatkua vuoden 2020 jälkeen.

COP Presidency Events eli Chilen järjestämät korkean tason tapahtumat

COP25-puheenjohtaja Chile järjesti Madridissa lukuisia erityistapahtumia. Chile on korostanut useaan otteeseen sitä, kuinka tärkeä on saada mukaan ilmastoneuvotteluihin (ja Pariisin sopimuksen toimeenpanoon) myös keskeiset sektoriministerit. Ensimmäisen viikon aikana järjestettiin mm. korkean tason tapahtumat tieteestä ja metsistä. Lisäksi Chile järjesti pyöreän pöydän keskustelun NDC:iden kunnianhimon korottamisesta. Suomi ja Komissio esittelivät tässä tilaisuudessa EU:n NDC:n toimeenpanoa ja suunnitelmia sen päivittämiseksi, pitkän aikavälin suunnitelman ja 2050 ilmastoneutraaliustavoitteen eteen tehtävää työtä sekä uuden komission Green Deal –suunnitelmia. Kanada kertoi jättäneensä parlamentille 2050 ilmastoneutraaliutta koskevan esityksen tilaisuutta edeltävänä päivänä. Yleisesti ottaen tilaisuudessa korostuivat vahvasti odotukset NDC:iden kunnianhimon korottamiselle COP26 kokoukseen mennessä.

Espanja eli kokouksen isäntämaa vastasi puolestaan 2.12. valtionpäämiestason avajaissestiosta, jota johti Espanjan pääministeri; paikalla myös YK:n pääsihteeri Guterres. Yhteensä n. 40 valtion- tai hallituksen päämiestä osallistui. EU-instituutiot olivat vahvasti edustettuina, kun sekä tuore komission puheenjohtaja von der Leyen että Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja Charles Michel olivat paikalla ja puhuivat, molemmat ensimmäisenä työpäivänään.

Liite 1. Suomen valtuuskunta Madridin ilmastokokouksessa

H.E. Ms. Krista Mikkonen Minister of the Environment and Climate Change Ministry of the Environment
Ms. Outi Honkatukia Chief Negotiator for Climate Change Ministry of the Environment
Ms. Terhi Lehtonen State Secretary DG Climate Action European Commission
H.E. Ms. Tiina Jortikka-Laitinen Ambassador Embassy of Finland in Madrid
Ms. Hanna-Leena Lampi Counsellor Ministry for Foreign Affairs
Mr. Elias Hurmekoski Senior Specialist Ministry of Agriculture and Forestry
Mr. Janne Mänttari Senior Specialist Ministry of Transport and Communications
Mr. Mikko Paloneva Senior Specialist Ministry of the Employment and Economy
Ms. Johanna Lahti Legal Officer Ministry for Foreign Affairs
Ms. Johanna Pietikäinen Program Officer Ministry for Foreign Affairs
Ms. Hanna-Mari Ahonen Desk Officer Ministry for Foreign Affairs
Ms. Viivi Kuvaja Specialist, EU Affairs Ministry for Foreign Affairs
Ms. Sara Tuxen First Secretary Embassy of Finland in Madrid
Mr. Kimmo Tiilikainen State Secretary Ministry of Finance
Ms. Niina Nurkkala Special Adviser Ministry of Finance
Mr. Pekka Morén Senior Ministerial Adviser Ministry of Finance
Mr. Eeli Jaakkola Financial Adviser Ministry of Finance
Ms. Milja Keskinen Senior Specialist Ministry of Agriculture and Forestry
Ms. Ulla Rosenström Chief Specialist Prime Minister's Office
Ms. Leena Ylä-Mononen Director General Ministry of the Environment
Ms. Riikka Yliuoma Special Adviser Ministry of the Environment
Ms. Marjo Nummelin Ministerial Adviser Ministry of the Environment
Ms. Paula Perälä Ministerial Adviser Ministry of the Environment
Ms. Karoliina Anttonen Senior Legal Officer Ministry of the Environment
Ms. Jatta Jämsén Senior Specialist Ministry of the Environment
Ms. Laura Sarlin Senior Specialist Ministry of the Environment
Ms. Marianne Leino Specialist, EU Affairs Ministry of the Environment
Ms. Saija Vuola Ministerial Adviser Ministry of the Environment
Ms. Taru Savolainen Senior Specialist Ministry of the Environment
Ms. Riikka Lamminmäki Head of Communications Ministry of the Environment
Ms. Kristiina Nieminen Planning Officer Ministry of the Environment
Mr. Eero Jalava Specialist Ministry of the Environment
Ms. Katariina Kovalainen Assistant Ministry of the Environment
Ms. Jaana Nuorteva Assistant Ministry of Finance
Ms. Wilhelmiina Ojanperä Specialist, EU Affairs Ministry of Economic Affairs and Employment
Ms. Reetta Palojoensuu Specialist, EU Affairs Ministry of Defence
Ms. Noomi Saarinen Specialist, EU Affairs Ministry of Economic Affairs and Employment
Ms. Johanna Vanhatalo Specialist, EU Affairs Ministry of Agriculture and Forestry
Ms. Riitta Pipatti Senior Adviser Statistics Finland
Mr. Juhana Vartiainen Member of Parliament Parliament of Finland
Ms. Teija Miller Senior Counsel Parliament of Finland
Mr. Tuomas Aslak Juuso The Second Vice President Sámi Parliament in Finland
Ms. Inka Saara Arttijeff Secretary for International Affairs Saami Parliament in Finland
Ms. Marja Järvelä Professor Emerita University of Jyväskylä
Ms. Leila Kurki Senior Adviser Finnish Confederation of Professionals
Mr. Anssi Kainulainen Energy Specialist Central Union of Agricultural Producers and Forest Owners (MTK)
Ms. Mia Rahunen Climate Specialist WWF - Finland
Ms. Enni Iida Vilhelmiina Kallio Policy Adviser, climate Suomalaiset kehitysjärjestöt - Finnish Development NGOs Fingo ry

Ms. Tuuli Hietaniemi Specialist Finnish Innovation Fund
Ms. Tarja Tuomainen Senior Scientist Natural Resources Institute Finland
Mr. Matti Nummelin Counsultant Commelina Oy
Ms. Tuulia Hakamäki Project Director Factor Nova Oy
Ms. Krista Westerlund Event Producer Factor Nova Oy

**Statement on behalf of the European Union and its Member States
Opening Plenary of the Ministerial Segment of COP25**

Madrid, 10 December 2019, @ 9:00

Dear President, Distinguished Heads of State and Government, Ministers,
Colleagues,

Allow me to start by expressing our full support to the Chilean Presidency in guiding our work and by thanking the Government of Spain for their solidarity and support to the multilateral process by making this meeting possible.

The EU is here to work with all its international partners to find robust and long lasting solutions to our shared challenges. We will spare no effort to secure these outcomes.

This Ministerial Segment is taking place against a stark backdrop: the scientific findings are increasingly alarming, greenhouse gas concentrations in the atmosphere have reached another new record high and the negative impacts of climate change are increasingly felt all around our planet. Youth and civil society continue to call for urgent and ambitious action, and rightly so. There really is no room for complacency.

At this COP governments must show their determination and their readiness to enhance ambition and step up climate action. This message is critical to the outside world, to our stakeholders and constituencies. The political narrative coming out of COP25 will need to capture our resolve.

For the remaining days here in Madrid, we will redouble our efforts to ensure a successful outcome at COP 25:

- We want to secure an operational outcome for market measures -

- We want to ensure that these market mechanisms create strong incentives to reduce emissions now and in the future. This means avoiding double counting and affecting current and future ambition.
- Compromises that undermine environmental integrity are not acceptable to us.
- We want to complete the second review of the Warsaw International Mechanism for loss and damage. Mobilizing and catalyzing effective action remains essential for averting, minimizing and addressing loss and damage.
- We have already achieved good results in important matters like capacity building and we will continue to work towards a successful outcome on the Gender Action Plan.

In the past few years, we have also expanded our family in the UNFCCC by empowering and encouraging Non-state Actors to become part of this process. In response, they are showing us that the global transition and the Paris Agreement goals are within reach.

The Involvement of the Non-State Actors is essential for achieving progress in implementing climate action. The economic actors, consumers and citizens hold the power to change the consumption and productions patterns of our societies. We, Governments and regulators, are holding the pen in designing the enabling environments so that they accelerate action and leap frog progress.

Dear President, Distinguished Heads of State and Government, Ministers, Colleagues,

Four years ago, we celebrated the landmark Paris Agreement, a breakthrough in multilateralism and the global fight against climate change.

Now the urgency is upon us and 2020 will test our collective ability to deliver.

- At the risk of stating the obvious, I will underline one point: the Paris Agreement in itself won't change the trend. The real challenge is in implementing the vision and the spirit of the Paris Agreement.

- Governments all around the world are responsible for putting in place the necessary policies and measures, creating financial mechanisms and incentive structures to accelerate the global transition to a more sustainable, low emissions economy and providing their citizens with a safe future.

Nor is this COP, whatever its outcome, the end of the story.

By COP26 in Glasgow we will all need to communicate or update our NDCs and submit our Long-Term Strategies, in line with the Paris objectives. This is what we collectively agreed in Paris.

Europe is hard at work to do this:

- In the EU, ambitious policies and measures have enabled us to effectively decouple economic growth from the growth of emissions.
- We have put in place legislation to deliver, and even exceed, our current NDC. But we want to go further.
- Tomorrow, the European Commission will present the European Green Deal. We want to make the EU climate-neutral by 2050, and do so in a way that also makes our climate strategy Europe's new growth strategy.
- The vast majority of EU leaders already support this objective and we expect to submit our long-term strategy to the UNFCCC in early 2020.
- It is clear that this transition will bring significant challenges, but first and foremost it is an opportunity to create a better future.
- We know we can make it a success, and we hope our example will pave the way for others.
- We are also stepping up our outreach and cooperation with all partners.
- The EU continues to be the world's biggest climate finance donor, providing over 40% of the world's public finance – EUR 21.7 billion in 2018.
- We must make sure that the most vulnerable are supported in their efforts – that they are empowered and have the capacity to deal with the changes and find new and sustainable ways forward.

- We cannot afford to leave anyone behind. This applies both at the EU level as well as globally!

The EU looks forward to a successful outcome at COP 25. That would represent another important stepping stone to our collective achievement of the goals that we have set for ourselves in Paris.

Thank you.

Liite 3. Raportissa käytetyt lyhenteet

AC Adaptation Committee / Sopeutumiskomitea
AF Adaptation Fund / Sopeutumisrahasto
AGN African Group of Negotiators / Afrikan maiden neuvotteluryhmä
AILAC Independent Alliance of Latin America and the Caribbean / Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen valtioiden neuvotteluryhmä
Annex I-maat (Ilmastopuitesopimuksen alla) / OECD-maita vuodelta 1992 sekä Itä- ja Keski-Euroopan siirtymätalousmaita
AOSIS Alliance of Small Island States / Pienten saarivaltioiden allianssi
CGE Consultative Group of Experts
CMA Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to the Paris Agreement / Pariisin sopimuksen osapuolten kokous
CMP Conference of the Parties serving as the Meeting of the Parties to the Kyoto Protocol /Kioton pöytäkirjan osapuolten kokous
COP Conference of the Parties / Ilmastopuitesopimuksen osapuolikokous
CORSIA Carbon Offsetting and Reduction Scheme for International Aviation / Kansainvälisen lentoliikenteen päästöjen hyvitys- ja vähennysjärjestelmä
CTCN Climate Technology Centre and Network / Teknologiakeskus ja -verkosto
ExCom Executive Committee of the Warsaw International Mechanism / Varsovan kansainvälisen mekanismin johtokunta
FWG Facilitative working group (of Local Communities and Indigenous Peoples Platform)/ Paikallisyhteisöjen ja alkuperäiskansojen foorumin tukityöryhmä
GAP Gender Action Plan / Liman tasa-arvo-ohjelman tasa-arvotoimintasuunnitelma
GCA Global Climate Action / Maailmanlaajuinen ilmastotoimintaohjelma
GCF Green Climate Fund / Vihreä ilmatorahasto
GEF Global Environment Facility / Maailman ympäristörahasto
G77 / Kehitysmaiden yhteinen neuvotteluryhmä
ICAO International Civil Aviation Organisation / Kansainvälinen siviili-ilmailujärjestö
IMO International Maritime Organisation / Kansainvälien merenkulkujärjestö
IPCC Intergovernmental Panel on Climate Change / Hallitustenvälinen ilmastomuutospaneeli
KCI Katowice Committee on the Impacts of the Implementation of Response Measures / Vastetoimien toimeenpanon vaikutuksiin keskittyvä Katowicen asiantuntijakomitea
KJWA Koronivia Joint Work on Agriculture / Maatalouteen keskittyvä työ SBSTA:n ja SBI:n alla
LDC Least Developed Countries / Vähiten kehittyneet maat
LEG Least Developed Countries Expert Group / Vähiten kehittyneiden maiden asiantuntijaryhmä
LMDC Like Minded Developing Countries / Samanmielisten kehitysmaiden ryhmä
LCIPP Local Communities and Indigenous Peoples Platform/ Paikallisyhteisöjen ja alkuperäiskansojen foorumi
LULUCF Land Use, Land Use Change and Forestry / Maankäyttö, maankäytön muutos ja metsätalous
LWPG Lima Work Programme on Gender/Liman tasa-arvo-ohjelma
NAP National Adaptation Plan / Kansallinen sopeutumis suunnitelma
NDC Nationally Determined Contributions / Kansalliset panokset
OECD Organisation for Economic Cooperation and Development / Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö
PCCB Paris Committee for Capacity Building / Pariisin ilmastokokouksen yhteydessä perustettu komitea, joka vahvistaa kehitysmaiden valmiuksia ilmastomuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen

SBI Subsidiary Body for Implementation / Ilmastopimuksen avustava toimielin toimeenpanoa varten
SBSTA Subsidiary Body for Scientific and Technological Advice / Ilmastopimuksen avustava toimielin tieteellistä ja teknologista neuvontaa varten
SCF Standing Committee on Finance / Pysyvä rahoituskomitea
SDG Sustainable Development Goals / Kestävän kehityksen tavoitteet
SoP Share of proceeds
TEC Technology Executive Committee / Teknologiakomitea
UNFCCC United Nations Framework Convention on Climate Change / Yhdistyneiden kansakuntien ilmastopuitesopimus
WIM Warsaw International Mechanism for Loss and Damage / Varsovan kansainvälinen, vahinkoja ja menetyksiä koskeva, mekanismi
UNFCCC United Nations Framework Convention on Climate Change / Yhdistyneiden kansakuntien ilmastopuitesopimus